

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนนาวิวิทย์ฯ ได้ดำเนินการ กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนน ทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของควมถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดย พิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการ พิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้ เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยง การทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือ รับผิดชอบกระบวนการหรือ โครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็น จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ด้วยก็ได้เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือ มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

(Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูล ไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่า หน่วยงานมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง การทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วย ข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานเพราะ จะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

และได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

- 1.1 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 การดำเนินการโครงการตามแผน ปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2566
- 1.3 การใช้ทรัพย์สินราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

- 2.1 กระบวนการทำงานการปฏิบัติงานตามหน้าที่
- 2.2 การเลื่อนเงินเดือน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ของชื่อหน่วยงาน โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
1	จัดซื้อ จัดจ้าง	จัดซื้อจัดจ้าง	กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตาม ระเบียบฯที่ เกี่ยวข้อง	-จัดซื้อจัดจ้างไม่ เป็นไปตาม TOR -เอื้อ ผลประโยชน์ โดยการเป็น คู่สัญญาหรือคู่ ค้ากับกิจการ ของญาติหรือ พวกพ้อง -การตรวจรับ พัสดุไม่ตรงตาม รูปแบบ รายการ/ รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะที่กำหนด	ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและบริหาร พัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560	✓							- จัดทำมาตรการ ส่งเสริมความ โปร่งใสในการ จัดซื้อจัดจ้าง - ผู้บริหารมีการ ควบคุม และ ติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิด กำชับ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่าง เคร่งครัด - ควบคุม กำกับ ดูแลการใช้จ่าย งบประมาณและ การเบิกจ่ายให้ เป็นไปตามระเบียบ - รายงานผลการ จัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหาร	- บุคลากรตระหนัก ถึงจิตสำนึกในการ ทำงานที่มีคุณธรรม จริยธรรม ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล - บุคลากรได้รับการ อบรมการจัดซื้อจัด จ้างและผู้ปฏิบัติ ด้านพัสดุ - มีการกำกับ ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการ ปฏิบัติงานเป็นไป ตามระเบียบ ข้อ กฎหมาย อย่าง เคร่งครัดและ รายงานผล การ จัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหารทุกครั้ง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
													แต่งตั้งผู้ตรวจรับ พัสดุ/ คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ	
			การ ดำเนินการ โครงการตาม แผน ปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษา 2567	-ไม่ปฏิบัติการ ตามแผนงาน โครงการ/ไม่ ดำเนินการตามแผน -การจัด โครงการตาม แผนปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษาที่อาจ มีการแอบแฝง หรือเกินความ จำเป็นทำให้ การใช้จ่าย งบประมาณที่ ไม่คุ้มค่า	ระเบียบว่าด้วยการ บริหารงาน งบประมาณ พ.ศ. 2562	✓							- ผู้รับผิดชอบ โครงการ ดำเนินการตาม โครงการตาม แผนปฏิบัติการ ประจำปี - ดำเนินการ กิจกรรมทุกครั้ง ต้องได้รับอนุมัติ จากผู้มีอำนาจ ควบคุม กำกับ ดูแล การใช้จ่าย งบประมาณและ ให้ รายงานผลการ ดำเนินการให้	- การจัดกิจกรรม เป็นไปตาม โครงการ แผนปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษา 2567 - รายงานผลการ ดำเนินการแต่ละ โครงการตาม แผนปฏิบัติการ ให้ผู้บริหาร ทราบ -ไม่มีเรื่องร้องเรียน

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
													ผู้บริหารทราบ	
			การใช้ทรัพย์สินราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	-การไปปฏิบัติราชการนอกพื้นที่ โดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น การพิมพ์เอกสาร หรือ ถ่ายเอกสารส่วนตัว การใช้เวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว การใช้รถส่วนกลาง	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานงบประมาณ พ.ศ. 2562		✓						- ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี - ผู้บริหารต้องซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินและเวลาราชการที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน	- มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่าย - มีการรายงานทุกครั้ง - สร้างจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรม
2	การบริหารงานบุคคล	การบริหารงานบุคคล	กระบวนการทำงานการปฏิบัติงานตามหน้าที่	- กระบวนการทำงานการปฏิบัติตามหน้าที่	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม		✓						- ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การ	- บุคลากรตระหนักถึงปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
													เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ ข้าราชการถือ ปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด - ควบคุม กำกับ ดูแลการประกาศ หลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับข้อ ร้องเรียนการละ เว้นการปฏิบัติ หน้าที่และการ ประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือ ปฏิบัติ - ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือ ผลประโยชน์ทับ ซ้อน	

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
													- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้นเพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในการดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ	
			การเลื่อน เงินเดือน	-การประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม	-พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม -หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. หรือ ก.ค.ศ. กำหนด	✓							พิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือนถูกต้องตามระเบียบกฎหมายของทางราชการเป็นธรรมและเหมาะสม โดยให้คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการทุกกลุ่มอันดับให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ	- พิจารณาการเลื่อนขึ้นเงินเดือนถูกต้องตามระเบียบกฎหมายของทางราชการเป็นธรรมและเหมาะสม โดยให้คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูง ที่สุด		
													วิธีการที่ ก.พ. หรือ ก.ค.ศ. กำหนด	ทุกกลุ่มอับดับ ให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และ วิธีการที่ ก.พ. หรือ ก.ค.ศ. กำหนด